

HISTORIER

Les mer på
ob.no/historier

E-post:
historier@oblad.no

MED ØSTMARKA SOM ARBEIDSPASS

Live Danielsen fra Ås jobber for Statens naturoppsyn. Nå lister hun seg inn i Østmarka, hvor Spinneren er foreslått vernet som friluftsområde. På høy tid å vektlegge opplevelsene som uberørt natur gir, mener naturoppsyn Live.

SIDE 24-25

EN VANLIG DAG PÅ JOBB

FOTO: CHRISTIAN CLAUSEN

TEKST:
Vivi Rian

FOTO:
Christian Clausen

DVELE: Nylig oppdaget hun at reinlav har pudderrosa tupper. Let etter noe du ikke har sett før, foreslår Live.

STILLE SPRÅK: Naturen har noen koder som vi ubevisst forestår, men sansene må trenes, mener hun.

OPPSYN: Som rådgiver i Statens Naturoppsyn driver Live informasjon, veiledning og tilsyn.

LIVE PÅ JOBB FOR Å BEVARE SKOGENS RO

En vanlig dag på jobben kan være å liste seg i urørt terreng og lytte til stillheten. Live Danielsen (40) fra Ås jobber for Statens Naturoppsyn. Nå skal vi til Spinneren, ett område som er foreslått vernet som friluftsområde.

Reglementert uniformert, med trekkoppen i beltet, trosser hun opp nedenfor Sandbakken til avtalt tid. Bretter ut et velbrukt kart og trekker opp ruten: Grusvei frem mot Klokke-rud. Deretter til venstre i myrlendt drag retning Rustadsaga, inntil en rødmerket løype krysser vår vei, merket Tømmerhol-tjern til høyre og Spinneren til venstre. Mot venstre blir det bratt stigning opp til det foreslåtte verneområdet. Å verne friluftsområder er nytt og skiller seg fra det tradisjonelle barskogvernet som skal sikre biologisk mangfold. Her er formålet å bevare naturopplevelsene i områder som «på grunn av opplevelsverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet».

Jammen på tide virkelig å legge vekt på opplevelsene vi mennesker får ute i naturen, sier Live. Og hun skal snakke mye mer om akkurat det. Om kodene i naturen som vi ubevisst forstår. Om det stille språket som minner oss om det opprinnelige i mennesket og om verdier vi har glemt å leve etter. Om skogen som inspirasjonskilde og stressdemper.

Ulv og sjøfugl

Men nå er det bråstopp! Har vi gått for langt på grusveien? Fort gjort når man konsentrerer seg om å prate i stedet for å være til stede her og nå. Men, nei da - Klokkeudkrysset kommer rett her fremme.

Som naturoppsyn skal hun tilbringe dagen her vest i Østmarka. Prate med folk. Påse at ingen miljølover blir brutt og ha et ekstra øye for tegn på ulven. Allerede en gang har hun kommet over ulvemøkk og et avgnagd elg-bein. Fortsett kan ingen med sikkerhet si at ulvparet i Østmarka virkelig har ynglet.

Men i tiden fremover kan det jo skje at turgåere møter på noen valper som ikke er helt tamme.

I går var kontordag, med henvendelser fra organisasjoner og privatpersoner og praktiske avklaringer. Morgendagen bringer henne til Gaupesteinmarka, hvor det er meldt om kjørskader. Innimellom bærer det ut til sjøfuglene på øyene i Oslofjorden.

- Jeg har hatt denne jobben i fire år nå, men synes det er veldig vanskelig å beskrive en vanlig dag på jobben, ler Live.

Blåbær og fuglesang

Skriket fra en rovfugl vekker oppmerksomheten. Spurvehauk, kanskje? Live vier seg til stille blåbærsanking mens flere fugler danner et intenst lydteppe.

Snart klatrer vi opp mot åsryggen Spinneren. Halvveis oppe foreslår Live å ta av fra skogsstien og følge et dyretråkk opp fjellveggen.

- Jeg liker veldig godt å gå utenfor sti. Lete etter noe jeg ikke har sett før! ivrer hun.

Inspirasjon og overskudd

Vips, ser vi koller på koller med blankskurte fjellrabber. Langt der nede åpner det seg ei myr. I motsatt retning: Utsikt mot neste blåne. Innover i området ligger tjernene Sølvdobla, Trolltjern og Svartkulp. Kriteriene for vern er at friluftsområdet fremstår urørt og naturlig, med særpreg og variasjon, og det skal gi en opplevelse av mystikk.

Naturopplevelse er et begrep det er utfordrende å sette verdi på, fordi natur oppleves forskjellig fra person til person. Men det skjer noe i kroppen som er helsebringende. Det er noe ved det urørte i naturen som bringer oss tilbake i menneskelig balanse.

Genene våre er jo preget for å være en del av dette. Det er først i vår tid at vi skiller mellom naturen og oss mennesker. Vi kan trenes oss til å bruke hele sanseapparatet, og da kan den urørte naturen minne oss om mye av det vi kanskje har glemt. Naturen har et grunnspråk som alle er en del av. Ubevisst påvirkes vi, og inntrykkene forsterkes når vi har åpnet sansene. Og noe er likt for alle: Å se en soloppgang, eller en blomst springe ut gir noen like assosiasjoner. Hva hvis vi aldri opplever slike grunnleggende ting? Da mister vi kontakten med noe helt vesentlig. Vi mister mening og

Naturen har et grunnspråk som vi alle er en del av. Det stille språket, kaller jeg det - og vi påvirkes ubevisst.

LIVE DANIELSEN
Rådgiver i Statens Naturoppsyn

håp, mener Live.

Hun gir gjerne et lesertips: Ha en klar problemstilling i hodet og oppsøk et sted i naturen. I det du går inn i skogen, skal du glemme spørsmålet. Bare lytte, la deg bli åpen, inspirert og leken. Bli som barn. Oppdager du noe spennende, så dvel ved dette så lenge du vil. Det er med på å forfriske tankene, og mange kan fortelle at de kommer ut av skogen med en ny idé. Eller påfyll av overskudd, sier Live og trer sine fivefinger sko på bare føtter og tasser videre i ett med naturen for å fortsette arbeidsdagen.

PÅ TIDE: Live Danielsen mener det er på tide og in i tiden, å sette på dagsorden at opplevelsen av natur er vesentlig. Her på Spinneren som er foreslått vernet for det enkle friluftsliv.

Friluftsområder skal vernes mot høy støy og fartsfantomer

VERNEVERDIG: Spinneren i Østmarka er ett av områdene som Fylkesmannen foreslår at blir vernet som friluftsområde.

Spinneren er ett av fire områder i Oslo-marka som foreslås vernet som friluftsområder. Her skal det enkle friluftslivet prioriteres. Her skal ikke bygges eller hugges. Men skjøtsel til gagn for naturopplevelser er greit. Live utdyper:

Tendensen til nå er at friluftsområder tilrettelegges for å få folk ut. Eksempler er skiløyper for skøyting og brede stier med syklist. Gode tiltak, men for andre typer naturopplevelser er det viktig at noen områder bevares urørt. Det skal være rom for å gå sakte og stille, komme tett på dyrelivet, følge naturens gang eller ha en reflekterende stund. Her skal vi ikke tilrettelegge for høy fart, men prioritere den naturbaserte spenningen fremfor den utstyrsbaserte.

Live er født i Oslo og tror gleden over naturen våknet i henne allerede som bitte li-

ten. Da hun tilbragte alle somrer på Sørlandet, ute blant elementene. Det sterke engasjementet startet som miljøverner, for ikke å si aktivist. Live ville redde regnskogen!

- Nå føler jeg at jeg har gått over fra aktivisme til - det som best beskrives på engelsk: awareness, sier hun.

Live er utdannet naturforvalter fra UMB i Ås. Hun har hovedfag i tropisk økologi og hadde feltarbeid på Borneo. Der slo hun til en malayabjørn med bare nevene! Videre har hun vært feltinspektør for sysselmannen på Svalbard tre somrer. Der måtte hun skremme en isbjørn med kjelelokk.

Som naturoppsyn i Oslo-marka driver hun informasjon, veiledning og fører tilsyn av statlige miljøverdier

- Nå er jeg spent på om jeg får møte ulven her i Østmarka.

TETT PÅ: Live liker å gå utenfor stiene og komme tett på dyr og fugler. Verneforslaget skal sikre noen skogsområder fri for fart og støy.

BLÅBÆR: Neste tur har Live garantert med seg bærplukkeren. I skogen bruker hun alle sanser, men kjenner at hun har mye å lære. - Det er så mye mer her!

VARIERT: Folk foretrekker ulike kvaliteter i naturen, men ubevisst gjør den noe med oss alle. - Til dels et åndelig aspekt, men på ingen måte religiøst.